

Wat leer je?

- Je leert wat het onderwerp en de persoonsvorm zijn.
- Je leert hoe je het onderwerp en de persoonsvorm in een zin kunt herkennen.

Persoonsvorm en onderwerp

In elke zin staat een **persoonsvorm** (pv). De persoonsvorm is een **werkwoord**.

Tessa **eet** pannenkoeken.
 Pablo **krijgt** nieuwe sportschoenen.

De persoonsvorm in een zin vind je door er een **vraag** van te maken.
 Het werkwoord dat vooraan komt te staan, is de persoonsvorm.

Eet Tessa pannenkoeken?	→	Eet
Krijgt Pablo nieuwe sportschoenen?	→	krijgt

Het **onderwerp** (ond) vertelt wie of wat iets doet of is in een zin.
 Het onderwerp in de zin vind je door de vraag te stellen:
 wie of wat + persoonsvorm + de rest van de zin?

	vraag	onderwerp
Femke maakt haar huiswerk.	Wie maakt haar huiswerk?	Femke
De stroopwafel is lekker.	Wat is lekker?	de stroopwafel

Let op!

Onderwerp en persoonsvorm horen bij elkaar.
 Als het onderwerp enkelvoud is, is de persoonsvorm ook enkelvoud.
Het meisje gaat naar dansles.
 Als het onderwerp meervoud is, is de persoonsvorm ook meervoud.
De meisjes gaan naar dansles.

Wat leer je?

- Je herhaalt voegwoorden herkennen en gebruiken.
- Je leert het onderwerp en de persoonsvorm vinden in samengestelde zinnen.

Herhaling: voegwoord

Voegwoorden zijn woorden die twee zinnen aan elkaar plakken: **omdat, want, maar, en**. Er zijn er nog meer!

Fatima voelt zich niet lekker, **dus** ze gaat niet naar paardrijles.
 Floris praat met Ivo, **terwijl** hij een computerspelletje speelt.

Persoonsvorm en onderwerp in een samengestelde zin

Twee aan elkaar geplakte zinnen zijn samen een **samengestelde zin**.
 Wil je weten wat onderwerp en persoonsvorm zijn?
 Verdeel de zin dan eerst in twee losse zinnen.

Sara pakt haar fiets, want ze gaat naar muziekles.

Sara pakt haar fiets.

persoonsvorm = pakt

onderwerp = Sara

Ze gaat naar muziekles.

persoonsvorm = gaat

onderwerp = Ze

1

Kijk naar de samengestelde zinnen.

Schrijf de voegwoorden op.

- 1 Mijn vader fietst naar zijn werk, maar mijn moeder gaat met de auto.
- 2 De lamp is stuk, dus we zitten in het donker.
- 3 Mona luistert muziek, terwijl ze leest.
- 4 Raoul eet pap en hij drinkt melk.
- 5 Jim speelt buiten, want hij wil voetballen.

2

Schrijf de persoonsvorm op.

Maak de zin vragend. De persoonsvorm staat dan vooraan.

- 1 De eekhoorn zoekt nootjes in de bosrand.
- 2 De vrijwilliger geeft de zieke hond een behandeling.
- 3 De watervogel vliegt over het ijs.
- 4 De cameraploeg filmt de burgemeester.
- 5 Fabrieken lozen chemisch afval.

Wat leer je?

- Je leert wat een leesteken is.
- Je leert de leestekens hoofdletter, punt, vraagteken, uitroepeteken, komma, dubbele punt en aanhalingstekens herkennen en gebruiken.

Leestekens

Leestekens helpen je om een tekst beter te kunnen lezen. Voorbeelden van leestekens zijn:

hoofdletter H	Een zin begint met een hoofdletter . En een naam ook.	D e koeien grazen. N isrine zit op ballet.
punt .	Een punt laat zien dat een zin afgelopen is.	Tom eet een koek.
vraagteken ?	Een vraagteken staat aan het eind van een vraag.	Wanneer is het feest?
uitroepeteken !	Een uitroepeteken staat aan het eind van een uitroep. Dus als je bijvoorbeeld schrikt of boos bent. Of als je iemand wilt waarschuwen.	Pas op!
komma ,	Je gebruikt een komma :	
	– als in een zin een pauze te horen is;	Het is duidelijk, dat in Nederland veel wordt gefietst.
	– tussen twee bijvoeglijke naamwoorden;	Het is een blauwe, stoere fiets.
	– tussen twee persoonsvormen;	Als je niet op tijd bent, kun je niet meedoen.
dubbele punt :	– als iemand aangesproken wordt.	Luuk, doe jij even de deur dicht?
	Je gebruikt een dubbele punt :	
	– voor een opsomming;	Mijn hobby's zijn: fietsen, skaten, hardlopen en trompet spelen.
	– voor een uitleg.	Het werkt zo: kruis bij elke vraag het goede antwoord aan.
aanhalingstekens '...'	Aanhalingstekens laten zien dat iets letterlijk zo gezegd wordt.	Yousef zegt: 'De toets was gemakkelijk.'

Wat leer je?

- Je leert de trappen van vergelijking herkennen en gebruiken.
- Je herhaalt voorzetsels herkennen en gebruiken.

Trappen van vergelijking

Als je iets vergelijkt, gebruik je de **trappen van vergelijking**.

klein kleiner kleinst

Soms verandert het hele woord.

goed beter best

Joost fietst **weinig**.

Pien fietst nog **minder**.

Oma fietst het **minst**.

Herhaling: voorzetsel

Voorzetsels (vz) zijn korte woordjes die laten zien **wanneer** of **waar** iets is of gebeurt. Een voorzetsel hoort altijd bij één of meer andere woorden.

Voorzetsels van tijd: op, om, binnen, tussen, sinds, vanaf, rond, in, door, na, over, tijdens, voor.

Voorzetsels van plaats: in, op, achter, voor, naast, boven, onder, uit, beneden, tussen, tegen, binnen, buiten.

1 Raoul schrijft een e-mail naar zijn vriend in Nederland.

1. Schrijf de zinnen over en maak ze af.
Vul woorden uit de trappen van vergelijking in.
2. Teken de trappen van vergelijking.
Schrijf de woorden erin.

Van:

Aan:

CC:

Onderwerp:

Ik vond de gebakken banaan lekker.
De Shanghai-balletjes vond ik nog ...
Maar de Roti-kip vond ik het ...

Mijn ouders kregen veel cadeaus.
Arjun kreeg nog ... cadeaus.
Maar Rashida kreeg de ... cadeaus.